

INHOUDSTABEL

I.	Inleiding	8
II.	Wettelijke en reglementaire teksten	9
	1° de ondernemingsraad	9
	2° het comité voor preventie en bescherming op het werk	9
III.	Wijzigingen in de wetgeving sociale verkiezingen	10
IV.	Voorstelling van de grafieken en tabellen	17
	1° Representatieve werknemersorganisaties	17
	2° Representatieve organisatie van kaderleden	17
	3° Individuele lijsten van kaderleden	18
	4° Afkortingen	19
	5° Tabellen per bedrijfstak	19
	6° Tabellen per gewest	28
	7° Vergelijkende tabellen	28
	8° Methodologische opmerkingen	28
VI.	Grafieken	31
	1° De ondernemingsraden – vergelijking 2008-2012	31
	Participatiegraad in %	32
	Verdeling van de stemmen in %	33
	Zetelverdeling in %	34
	Brussel – verdeling van de stemmen in %	35
	Brussel – zetelverdeling in %	36
	Vlaanderen – verdeling van stemmen in %	37
	Vlaanderen – zetelverdeling in %	38
	Wallonië – verdeling van stemmen in %	39
	Wallonië – zetelverdeling in %	40
	Ondernemingen met handels- en industriële finaliteit – verdeling van de stemmen in %	41
	Ondernemingen met handels- en industriële finaliteit – zetelverdeling in %	42
	Ondernemingen met handels- en industriële finaliteit – Brussel –	43

verdeling van de stemmen in %	
Ondernemingen met handels- en industriële finaliteit – Brussel – zetelverdeling in %	44
Ondernemingen met handels- en industriële finaliteit – Vlaanderen – verdeling van de stemmen in %	45
Ondernemingen met handels- en industriële finaliteit – Vlaanderen – zetelverdeling in %	46
Ondernemingen met handels- en industriële finaliteit – Wallonië – verdeling van de stemmen in %	47
Ondernemingen met handels- en industriële finaliteit – Wallonië – zetelverdeling in %	48
Ondernemingen zonder handels- en industriële finaliteit – verdeling van de stemmen in %	49
Ondernemingen zonder handels- en industriële finaliteit – zetelverdeling in %	50
Ondernemingen zonder handels- en industriële finaliteit – Brussel – verdeling van de stemmen in %	51
Ondernemingen zonder handels- en industriële finaliteit – Brussel – zetelverdeling in %	52
Ondernemingen zonder handels- en industriële finaliteit – Vlaanderen – verdeling van de stemmen in %	53
Ondernemingen zonder handels- en industriële finaliteit – Vlaanderen – zetelverdeling in %	54
Ondernemingen zonder handels- en industriële finaliteit – Wallonië – verdeling van de stemmen in %	55
Ondernemingen zonder handels- en industriële finaliteit – Wallonië – zetelverdeling in %	56
Aandeel vrouwelijke verkozenen	57
1° Comités voor preventie en bescherming op het werk – vergelijking 2008-2012	58
Participatiegraad in %	59
Verdeling van de stemmen in %	60
Zetelverdeling in %	61
Brussel – verdeling van de stemmen in %	62
Brussel – zetelverdeling in %	63
Vlaanderen – verdeling van stemmen in %	64
Vlaanderen – zetelverdeling in %	65
Wallonië – verdeling van stemmen in %	66
Wallonië – zetelverdeling in %	67

	Ondernemingen met handels- en industriële finaliteit – verdeling van de stemmen in %	68
	Ondernemingen met handels- en industriële finaliteit – zetelverdeling in %	69
	Ondernemingen met handels- en industriële finaliteit – Brussel – verdeling van de stemmen in %	70
	Ondernemingen met handels- en industriële finaliteit – Brussel – zetelverdeling in %	71
	Ondernemingen met handels- en industriële finaliteit – Vlaanderen – verdeling van de stemmen in %	72
	Ondernemingen met handels- en industriële finaliteit – Vlaanderen – zetelverdeling in %	73
	Ondernemingen met handels- en industriële finaliteit – Wallonië – verdeling van de stemmen in %	74
	Ondernemingen met handels- en industriële finaliteit – Wallonië – zetelverdeling in %	75
	Ondernemingen zonder handels- en industriële finaliteit – verdeling van de stemmen in %	76
	Ondernemingen zonder handels- en industriële finaliteit – zetelverdeling in %	77
	Ondernemingen zonder handels- en industriële finaliteit – Brussel – verdeling van de stemmen in %	78
	Ondernemingen zonder handels- en industriële finaliteit – Brussel – zetelverdeling in %	79
	Ondernemingen zonder handels- en industriële finaliteit – Vlaanderen – verdeling van de stemmen in %	80
	Ondernemingen zonder handels- en industriële finaliteit – Vlaanderen – zetelverdeling in %	81
	Ondernemingen zonder handels- en industriële finaliteit – Wallonië – verdeling van de stemmen in %	82
	Ondernemingen zonder handels- en industriële finaliteit – Wallonië – zetelverdeling in %	83
	Aandeel vrouwelijke verkozenen	84
VI.	Tabellen	85
	1° Ondernemingsraad	85
	A. Indeling per bedrijfstak	85
	B. Indeling per gewest, provincie, arrondissement	107
	C. Indeling per bedrijfstak – Vergelijkende resultaten 2008/2012	150

D. Indeling per gewest, provincie, arrondissement – vergelijkende resultaten 2008/2012	172
E. Hergroepering van de ondernemingen in 20 grote sectoren	204
F. Hergroepering van de ondernemingen in 20 grote sectoren – vergelijkende resultaten 2008/2012	212
2° Comité voor preventie en bescherming op het werk	219
A. Indeling per bedrijfstak	219
B. Indeling per gewest, provincie, arrondissement	241
C. Indeling per bedrijfstak – Vergelijkende resultaten 2008/2012	284
D. Indeling per gewest, provincie, arrondissement – vergelijkende resultaten 2008/2012	303
E. Hergroepering van de ondernemingen in 20 grote sectoren	328
F. Hergroepering van de ondernemingen in 20 grote sectoren – vergelijkende resultaten 2008-2012	336
3° Ondernemingsraden in ondernemingen die gemiddeld tussen 50 en 99 werknemers tewerkstellen	343
1. Verdeling van de zetels per organisatie in totaal en in %, per gewest en per ondernemingen met en zonder handels- en industriële finaliteit	344
2. Indeling per bedrijfstak – verdeling van de verkozenen per werknemersorganisatie	346
3. Indeling per bedrijfstak – aantal zetels behaald per werknemerscategorie	349

I. INLEIDING

Zoals bij de vorige sociale verkiezingen is een begeleidingscomité, samengesteld uit vertegenwoordigers van de representatieve werknemersorganisaties (ABVV, ACV, ACLVB), de representatieve organisatie van het kaderpersoneel (NCK), de representatieve werkgeversorganisatie (VBO) en leden van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg, en bijgewoond door een lid van de beleidscel van de Minister van Werk, geregeld samengekomen tijdens en na de verkiezingsperiode van 7 tot 20 mei 2012.

Het begeleidingscomité heeft beslist om de resultaten van de sociale verkiezingen op 12 oktober 2012 te valideren om op die manier het maximum aan verbeterde resultaten te kunnen verwerken.

De in deze brochure verrekenende resultaten dekken ongeveer 98% van de verwachte resultaten en hebben betrekking op 3592 procedures voor ondernemingsraden en 6812 procedures voor comités voor preventie en bescherming op het werk. Bij de 3592 procedures ondernemingsraden moeten nog eens 454 ondernemingsraden geteld worden, waar de verkozenen voor het comité de mandaten uitoefenen¹.

¹ Zie methodologische opmerking

II. Wettelijke en reglementaire teksten

1° Ondernemingsraad

De wettelijke en reglementaire bepalingen betreffende de oprichting of de vernieuwing van de ondernemingsraad zijn vastgelegd in :

- De wet van 20 september 1948 houdende de organisatie van het bedrijfsleven ;
- De wet van 4 december 2007 betreffende de sociale verkiezingen;
- De wet van 4 december 2007 tot regeling van de gerechtelijke beroepen ingesteld in het kader van de procedure aangaande de sociale verkiezingen;
- De wet van 28 juli 2011 tot bepaling van de drempel van toepassing voor de instelling van de ondernemingsraden of de vernieuwing van hun leden ter gelegenheid van de sociale verkiezingen van het jaar 2012;
- Het koninklijk besluit van 12 september 2011 tot vaststelling van de berekeningswijze van het gemiddelde van de uitzendkrachten die door een gebruiker worden tewerkgesteld;
- Het koninklijk besluit van 15 februari 2012 betreffende het model van de stembiljetten in de ondernemingen die onder het Paritair Comité voor de beschutte werkplaatsen ressorteren (P.C. 327).

2° Comité voor preventie en bescherming op het werk

De wettelijke en reglementaire bepalingen betreffende de oprichting of vernieuwing van de comités voor preventie en bescherming op het werk zijn vastgelegd in:

- De wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk;
- De wet van 4 december 2007 betreffende de sociale verkiezingen;

- De wet van 4 december 2007 tot regeling van de gerechtelijke beroepen ingesteld in het kader van de procedure aangaande de sociale verkiezingen;
- De wet van 28 juli 2011 tot bepaling van de drempel van toepassing voor de instelling van de ondernemingsraden of de vernieuwing van hun leden ter gelegenheid van de sociale verkiezingen van het jaar 2012;
- Het koninklijk besluit van 12 september 2011 tot vaststelling van de berekeningswijze van het gemiddelde van de uitzendkrachten die door een gebruiker worden tewerkgesteld;
- Het koninklijk besluit van 15 februari 2012 betreffende het model van de stembiljetten in de ondernemingen die onder het Paritair Comité voor de beschutte werkplaatsen ressorteren (P.C. 327).

III. Wijzigingen in de wetgeving sociale verkiezingen

1° De wet van 4 december 2007 betreffende de sociale verkiezingen en de wet van 4 december 2007 tot regeling van de gerechtelijke beroepen ingesteld in het kader van de procedure aangaande de sociale verkiezingen.

Deze wetten bevatten de bepalingen tot regeling van de procedure van de sociale verkiezingen, alsook sommige bepalingen aangaande de installatie en de werking van de ondernemingsraden en de comités voor preventie en bescherming op het werk, alsook de bijzondere regels die van toepassing zijn op sommige gerechtelijke beroepen die kunnen worden ingesteld in het kader van de kiesprocedure met het oog op de instelling of de vernieuwing van ondernemingsraden en comités voor preventie en bescherming op het werk.

In tegenstelling tot wat voorzien is in de wet van 28 juli 2011² tot bepaling van de drempel van toepassing voor de instelling van de ondernemingsraden of de vernieuwing van hun leden ter gelegenheid van de sociale verkiezingen van het jaar 2012, waarvan de toepassing voorzien is voor een beperkte periode van de sociale verkiezingen van het jaar 2012, zijn deze wetten niet beperkt tot de sociale verkiezingen van het jaar 2012. Zij zullen, behoudens toekomstige tegenstrijdige bepaling, de toekomstige sociale verkiezingen beheersen zonder

² Zie punt 2° « De wet van 28 juli 2001 tot bepaling van de drempel van toepassing voor de instelling van de ondernemingsraden of de vernieuwing van hun leden ter gelegenheid van de sociale verkiezingen 2012.

bepanking in de tijd. Hieruit volgt dat, na 2012, in geval de drempel van 50 werknemers zou worden toegepast voor de instelling van een ondernemingsraad zoals voorzien in artikel 14 van de wet van 20 september 1948 houdende organisatie van het bedrijfsleven, deze wetten nog steeds zouden kunnen worden toegepast.

De voornoemde wetten van 4 december 2007 werken de bepalingen uit aangaande de ondernemingsraden en de comités voor preventie en bescherming op het werk van de wet van 20 september 1948 houdende organisatie van het bedrijfsleven en de wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk. Voor deze twee laatste wetten zijn uitvoeringsmaatregelen nodig.

Deze uitvoeringsmaatregelen namen traditioneel de vorm aan van een koninklijk besluit. Echter, ten tijde van de aanneming van de uitvoeringsmaatregelen van de voornoemde wetten van 20 september 1948 en 4 augustus 1996 met het oog op de sociale verkiezingen van het jaar 2008 (eind 2007), was de toenmalige regering ontslagnemend. Het was niet mogelijk in die periode koninklijke besluiten aan te nemen nodig ter uitvoering van deze twee wetten. Immers, de rechtszekerheid diende te worden gegarandeerd, te meer omdat de procedure aangaande de organisatie van de sociale verkiezingen het voorwerp uitmaakt van tal van geschillen.

Het was dan ook belangrijk dat de wetgever de regels aangaande de verkiezingsprocedure dekte. Zodoende opteerde men voor een tenuitvoerlegging van de wetten van 1948 en van 1996 via wet.

Om redenen van rechtszekerheid, vereist de regeringssituatie in 2011 dat de wetgever wederom de uitvoeringsmaatregelen dekt die moeten worden genomen met het oog op de organisatie van de sociale verkiezingen van het jaar 2012 en de beroepen in dat kader. Er werd dan ook beslist de geldende regelgeving aan te passen zodat zij ook van toepassing kan zijn op de procedure aangaande de toekomstige sociale verkiezingen.

Bij het opstellen van deze wetten werd rekening gehouden met de gemeenschappelijke standpunten vervat in het advies nr. 1.748 van 7 december 2010 van de sociale partners verenigd in de Nationale Arbeidsraad, alsook met de voorstellen die op hun initiatief werden gedaan en waarover ze een gemeenschappelijk akkoord bereikten.

Volgende wijzigingen zijn interessant te vermelden:

- Op bepaalde tijdstippen in de procedure, X-60, X-35 en X, moeten berichten aangeplakt worden in de onderneming. Een afschrift van deze aanplakkingen moet overgemaakt worden aan de interprofessionele representatieve werknemersorganisaties, en, in geval van instelling van een raad, aan de representatieve organisatie van kaderleden. Deze mededeling van dit afschrift kan voortaan gebeuren ofwel, zoals voordien, per post rechtstreeks naar de zetel van de verschillende representatieve werknemers- en desgevallend, kaderledenorganisaties, ofwel langs elektronische weg door het uploaden van het afschrift van de aanplakking op de webapplicatie van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg. Indien de onderneming voor de upload kiest volstaat slechts één upload per fase om alle betrokkenen te bereiken en worden niet alleen het aantal verzendingen maar ook de kosten verminderd.
- Ook het proces-verbaal van de verkiezingen kan voortaan meegedeeld worden aan de verschillende bestemmelingen (FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg, de interprofessionele representatieve werknemersorganisaties, en, in geval van instelling van een raad, aan de representatieve organisatie van kaderleden) via een upload op de webapplicatie van de FOD. Voortaan beschikken de ondernemingen ook over een model van proces-verbaal die gratis ter beschikking wordt gesteld op de website van de FOD.
- De kiezerslijsten, apart voor elke categorie van kiezers opgesteld, worden voortaan genummerd: aan elke kiezer van eenzelfde lijst wordt een nummer toebedeeld.
- Om te vermijden dat de aankondigingsborden, waar de verschillende documenten verplicht aangeplakt moeten worden, onleesbaar worden door de opeenstapeling van aangeplakte documenten, wordt de tijd gewijzigd gedurende welke deze documenten aangeplakt moeten blijven.
- De uiterste datum van toiletage van de kiezerslijsten werd met 2 dagen vervroegd waardoor de werkgever over 2 bijkomende dagen kan beschikken voor de overhandiging van de oproepingsbrieven voor de verkiezingen. Vervolgens wordt ook voorzien dat de werknemers die niet in de onderneming aanwezig zijn op de dagen dat de oproepingsbrieven worden overhandigd, dat deze voortaan voor de sociale verkiezingen voor de raad en/of het comité kunnen worden opgeroepen via andere middelen dan de aangetekende verzending (fax, email, ...). Wat ook de wijze van oproeping is die door de werkgever wordt gekozen, hij zal in elk geval moeten kunnen bewijzen dat hij de werknemer daadwerkelijk heeft opgeroepen ter stemming en dat de werknemer goed kennis heeft genomen van de overhandiging van zijn oproepingsbrief. In geval van

verzending per brief zal de werknemer een antwoord moeten sturen waarmee hij bewijst dat hij zijn oproepingsbrief goed ontvangen heeft. In het geval de werknemer deze bevestiging niet verstuurt, zal de werkgever de oproepingsbrief toch bij een ter post aangetekende brief moeten verzenden, en dit ten laatste 8 dagen voor de dag van de verkiezingen. Met andere woorden, waar de verzending van de oproepingsbrief voor de verkiezing bij een ter post aangetekend schrijven voortaan niet meer bij wet opgelegd is, zal de werkgever niettemin steeds moeten kunnen bewijzen dat hij zijn verplichting om de kiezers op te roepen ter stemming degelijk is nagekomen. Wat ook de wijze van verzending van de oproepingsbrieven is die gekozen werd door de werkgever voor de kiezers die niet aanwezig zijn in de onderneming op de dagen van de overhandiging van de oproepingsbrieven voor de verkiezing van een raad of een comité, deze verzending moet plaatsvinden ten laatste op de laatste dag van deze overhandiging. Ook wordt nu expliciet voorzien dat de verzending van de oproepingsbrieven aan de kiezers die op de dagen van de overhandiging niet aanwezig zijn, zowel de oproeping voor de verkiezing van de raad als de oproeping voor de verkiezing van een comité, in één zelfde verzending kan omvatten.

- In geval van stemming per brief kan voortaan de oproepingsbrief en de stembiljetten in de onderneming tegen ontvangstbewijs worden afgegeven aan de werknemers die in de onderneming aanwezig zijn. Voor de werknemers die per brief moeten kunnen stemmen en die niet in de onderneming aanwezig zijn op de dagen van overhandiging van de oproepingsbrieven, blijft de werkgever verder verplicht de kiezers bij een ter post aangetekend schrijven op te roepen. Het is voortaan echter expliciet toegelaten dat eenzelfde omslag, desgevallend, zowel de oproepingsbrief en de stembiljetten voor de verkiezing van de raad als deze van het comité kan bevatten, en dat, desgevallend, deze omslag zowel de oproepingsbrief en de stembiljetten voor de arbeiders als deze voor de bedienden kan bevatten, in geval van gemeenschappelijk kiescollege.
- De wet verduidelijkt de rangschikking van de niet-verkozenen. Krachtens de nieuwe formulering, zal de aanwijzing van de plaatsvervangers en de niet-verkozen kandidaten gebeuren tijdens eenzelfde ronde. Zo gaat het bureau eerst over tot de aanwijzing van de effectief verkozenen. Indien deze eerste aanwijzingsronde van de effectief verkozenen voltooid is, wordt de naam van de effectief verkozenen van elke lijst geschrapt. Vervolgens gaat men over tot een tweede individuele toewijzing van de lijststemmen aan de resterende kandidaten naargelang hun orde van voordracht. Deze toewijzing gebeurt op dezelfde wijze als voor de

effectief verkozenen. De aanwijzing van de plaatsvervangers en de niet-verkozen kandidaten evenals hun rangschikking zal worden uitgevoerd in functie van het aantal bekomen naamstemmen vermeerderd met de hen toegewezen lijststemmen bij de tweede individuele toewijzing van de lijststemmen.

- In geval van elektronisch stemmen wordt de verplichting om verschillende magnetische kaarten te gebruiken in geval van gelijktijdige stemming voor de raad en het comité afgeschaft.
 - De wet verduidelijkt de gevallen van stopzetting van de opgestarte kiesprocedure en hun gevolgen. De wijziging beoogt vooreerst een beter onderscheid te maken tussen gevallen die een volledige stopzetting van de procedure uitmaken dan wel een gedeeltelijke:
 - De volledige stopzetting beoogt de situatie waarbij geen enkele kandidatenlijst werd ingediend voor geen enkele werknemerscategorie of de situatie waarbij er geen enkele kandidaat meer is ten gevolge van de intrekking van alle kandidaturen of wegens het nietig verklaren van de kandidaturen door de rechtbank. In dit geval moet geen stembureau worden samengesteld en moet niet overgegaan worden tot de verzending van de oproepingsbrieven naar de werknemers. Opdat de werknemers op de hoogte zouden zijn van deze totale stopzetting moet de werkgever evenwel een bericht aanplakken in de onderneming met de vermelding van zijn beslissing tot stopzetting van de procedure.
 - De eerste hypothese van gedeeltelijke stopzetting beoogt de situatie waarbij de procedure wordt stopgezet voor één of meerdere werknemerscategorieën wanneer er geen enkele kandidaat is voor deze werknemerscategorie(ën) wegens redenen reeds vermeld in het geval van volledige stopzetting (geen kandidaten, intrekking van kandidaturen, nietig verklaren van de kandidaturen). Er wordt dus geen stembureau samengesteld voor de categorie(ën) betrokken bij de gedeeltelijke stopzetting, en voor deze categorie(ën) worden geen oproepingsbrieven verzonden. Het stembureau samengesteld voor de overgebleven werknemerscategorie die het grootste aantal kiezers telt, stelt aan de vooravond van de verzending of de overhandiging van de oproepingsbrieven de stopzetting van de procedure voor de betrokken werknemerscategorie(ën) vast in een proces-verbaal van (gedeeltelijke) stopzetting.
 - De tweede hypothese van gedeeltelijke stopzetting beoogt de situatie waarbij de procedure wordt stopgezet omdat slechts één

representatieve werknemersorganisatie of één enkele representatieve organisatie van kaderleden of één enkele groep van kaderleden voor één of meerdere werknemerscategorieën een kandidatenlijst heeft ingediend met een aantal kandidaten dat lager is dan of gelijk is aan het aantal toe te kennen gewone mandaten. In dit geval komt een stembureau samen aan de vooravond van de verzending of de overhandiging van de oproepingsbrieven voor de categorie(ën) betrokken bij een gedeeltelijke stopzetting. Dit stembureau stelt een proces-verbaal op van gedeeltelijke stopzetting.

Er wordt ook expliciet voorzien dat in geval van gedeeltelijke stopzetting, in de hypothese dat slechts één kandidaat werd voorgedragen, dat deze unieke kandidaat wordt verkozen maar dat het orgaan niet kan functioneren. Deze kandidaat kan bijgevolg niet zetelen, maar geniet van de ontslagbescherming.

Er werd ook een model van bericht van volledige stopzetting en twee modellen van processen-verbaal van gedeeltelijke stopzetting, overeenkomstig de beide mogelijke hypothesen van gedeeltelijke stopzetting, voorzien.

2° De wet van 28 juli 2011 tot bepaling van de drempel van toepassing voor de instelling van de ondernemingsraden of de vernieuwing van hun leden ter gelegenheid van de sociale verkiezingen van het jaar 2012.

Deze wet behoudt de drempel voor de instelling van de ondernemingsraden of de vernieuwing van hun leden, zoals zij werd toegepast tijdens de vorige sociale verkiezingen van 2008, op 100 werknemers voor de organisatie van de sociale verkiezingen van 2012.

Krachtens artikel 14 van de wet van 20 september 1948 houdende organisatie van het bedrijfsleven, moeten de verkiezingen van de personeelsvertegenwoordigers in de ondernemingsraden worden georganiseerd in de ondernemingen die gewoonlijk een gemiddelde van ten minste 50 werknemers te werk stellen.

In het kader van de voorbereidingen van de sociale verkiezingen van het jaar 2012, werd de kwestie aangaande de drempel van toepassing voor de instelling van de ondernemingsraden of de vernieuwing van hun leden, opnieuw op de agenda van de sociale partners gezet. Binnen de uitwerking van het ontwerp van interprofessioneel akkoord 2011-2012 werd door de sociale partners

dienaangaande echter beslist dat er geen wijzigingen aan de huidige regels sociale verkiezingen worden aangebracht, met uitzondering van de gezamenlijke afspraken opgenomen in het advies nr. 1748 van de Nationale Arbeidsraad van 7 december 2010.

Om deze beslissing van de regering rechtsgeldig uit te voeren, was er nood aan een voldoende wettelijke basis om, tijdelijk, verder af te wijken van de drempel van 50 werknemers als voorzien in artikel 14 van de wet van 20 september 1948 houdende organisatie van het bedrijfsleven.

De wet van 28 juli 2011 vormt deze wettelijke basis en beperkt zich tot het voorzien van een afwijking van de drempel in hoger vermeld artikel 14 enkel en alleen voor de sociale verkiezingen van het jaar 2012 door de drempel voor de instelling van ondernemingsraden of de vernieuwing van hun leden, op 100 werknemers te brengen.

IV. VOORSTELLING VAN DE TABELLEN

1° De representatieve werknemersorganisaties (De wet van 4 december 2007, artikel 4, punt 6°)

De reglementering bepaalt de voorwaarden waaraan de werknemersorganisaties moeten beantwoorden om representatief te zijn :

- een interprofessionele organisatie van werknemers,
- die voor het gehele land zijn opgericht,
- en die in de Centrale Raad voor het bedrijfsleven en in de Nationale Arbeidsraad vertegenwoordigd zijn.
- een professionele of interprofessionele organisatie zijn, aangesloten of deel uitmakend van een interprofessionele organisatie die beantwoordt aan de eerste drie voorwaarden.

Drie vakbondsorganisaties voldoen aan deze voorwaarden. In volgorde, bepaald door loting gaat het om :

- lijst 1 : De Algemene Centrale van de Liberale Vakverbonden van België - A.C.L.V.B.
- lijst 2 : Het Algemeen Christelijk Vakverbond - A.C.V.
- lijst 3 : Het Algemeen Belgisch Vakverbond - A.B.V.V.

2° De representatieve organisatie van kaderleden

De wet van 20 september 1948 houdende organisatie van het bedrijfsleven (artikel 14) heeft de representatieve organisaties van kaderleden gedefinieerd als interprofessionele organisaties van kaderleden die voor het gehele land zijn opgericht en die ten minste 10.000 leden tellen.

De wet heeft bovendien bepaald dat die organisaties als representatief zullen erkend worden door de Koning volgens de nadere regelen en de procedure die Hij bepaalt. De Nationale Arbeidsraad brengt in het kader van de erkenningsprocedure advies uit.

De wet van 4 december 2007 (artikel 5) omschrijft nader de procedure die de organisaties van kaderleden dienen te volgen willen zij erkend worden.

Zij moeten het verzoek bij een ter post aangetekende brief richten tot de federale minister die de werkgelegenheid onder zijn bevoegdheden heeft. Dit verzoek moet vergezeld zijn van :

- een afschrift van hun statuten;
- een lijst van hun leiders;
- hun benaming;
- hun adres;
- hun telefoonnummer.

Ze moeten eveneens elk gegeven eraan toevoegen dat dienstig is om vast te stellen of zij de voorwaarden vervullen vastgelegd in artikel 14 van de bovenvermelde wet van 20 september 1948.

Alvorens een representatieve organisatie van kaderleden te erkennen, wint de Koning het advies in van de Nationale Arbeidsraad. Deze deelt zijn advies mede binnen twee maanden na de hem gedane aanvraag, bij ontstentenis wordt eraan voorbij gegaan.

Volgens deze procedure werd bij koninklijk besluit van 26 november 1986 één organisatie van kaderleden erkend als representatieve organisatie van kaderleden. Het gaat zoals bij de vorige sociale verkiezingen om de Nationale Confederatie van het Kaderpersoneel. Deze kreeg het lijstnummer 4 toegekend.

Geen enkele andere organisatie heeft naar aanleiding van de sociale verkiezingen van het jaar 2012 haar erkenning gevraagd.

3° De individuele lijsten van kaderleden

De wet van 20 september 1948 (artikel 20ter) voorziet dat indien er een afzonderlijk kiescollege voor kaderleden is, de afgevaardigden van deze laatste verkozen worden op kandidatenlijsten voorgedragen door de representatieve werknemersorganisaties, de representatieve organisaties van het kaderpersoneel en eveneens door ten minste 10% van het aantal kaderleden van de onderneming, met dien verstande dat het aantal ondertekenaars ter ondersteuning van deze lijst niet lager mag zijn dan 5 indien het aantal kaderleden minder bedraagt dan 50, en 10 wanneer het aantal kaderleden minder bedraagt dan 100. Een kaderlid kan slechts één lijst steunen.

Voor de statistieken worden deze lijsten van een onderneming samengesteld en vermeld in de tabellen van deze brochure onder de benaming "individuele lijsten".

4° Afkortingen

De in de grafieken gebruikte afkortingen zijn de volgende:

OR	ondernemingsraad	Ind. L.	individuele lijsten
CPBW	comité voor preventie en bescherming op het werk	Geld. St.	aantal geldige stembiljetten
PC	paritair comité	K/IK	kiezers/ingeschreven kiezers
tew. P.	tewerkgesteld personeel	GS/TS	geldige stembiljetten/totaal aantal stembiljetten
JW	jeugdige werknemers	kand-T	totaal kandidaten
ARB	arbeiders	kand-M	totaal mannelijke kandidaten
BED	bedienden	kand-V	totaal vrouwelijke kandidaten
KADER	kaderleden	mand.	aantal beschikbare mandaten
GKC	gemeenschappelijke kiescolleges	Arrond.	arrondissement

5° Tabellen per bedrijfstak

Om een vergelijking mogelijk te maken met de resultaten van de vorige sociale verkiezingen, werden dezelfde groeperingen van paritaire comités per bedrijfstak gebruikt in deze brochure.

In de tabellen per bedrijfstak werden de verrekende resultaten opgenomen in die sector die overeenkomt met de belangrijkste (= grootste) werknemerscategorie.

De onderverdeling van de ondernemingen in sectoren met handels- en industriële finaliteit en sectoren zonder handels- en industriële finaliteit enerzijds en binnen een bedrijfstak anderzijds, gebeurt op basis van de inlichtingen verstrekt door de onderneming op de statistische steekkaart.

ondernemingen met handels- en industriële finaliteit

<i>Benaming van de bedrijfstak</i>	<i>Benaming en nummers van de gegroepeerde paritaire comités</i>
Aanvullende werklieden	<p>100 - Aanvullend paritair comité voor de werklieden</p> <p>121 - Paritair comité voor de schoonmaak- en ontsmettingsondernemingen</p> <p>124 - Paritair comité voor het bouwbedrijf</p> <p>127 - Paritair comité voor de handel in brandstoffen</p> <p>142 - Paritair comité voor de ondernemingen waar teruggewonnen grondstoffen opnieuw ter waarde worden gebracht</p> <p>143 - Paritair comité voor de zeevisserij</p> <p>147 - Paritair comité voor de wapensmederij met de hand</p> <p>324 - Paritair comité voor de diamantnijverheid en -handel</p>
Mijnen	<p>101 - Nationale gemengde mijncommissie</p> <p>205 - Paritair comité voor de bedienden van de steenkoolmijnen</p>
Groefbedrijf	<p>102 - Paritair comité voor het groefbedrijf</p> <p>203 - Paritair comité voor de bedienden uit de hardsteengroeven</p> <p>204 - Paritair comité voor de bedienden uit de porfiergroeven van het kanton van Lessen, van Bierk-bij-Halle en van Quenast</p>
Ijzernijverheid	<p>104 - Paritair comité voor de ijzernijverheid</p> <p>210 - Paritair comité voor de bedienden van de ijzernijverheid</p>
Non-ferro metalen	105 - Paritair comité voor de non-ferro metalen
Cementbedrijf	106 - Paritair comité voor het cementbedrijf
Kleding & confectie	<p>107 - Paritair comité voor de meesterkleermakers</p> <p>109 - Paritair comité voor het kleding- en confectiebedrijf</p> <p>215 - Paritair comité voor de bedienden van het kleding- en confectiebedrijf</p>
Wasserij & ververij	110 - Paritair comité voor het wasserij-, ververij- en ontvettingsbedrijf
Metaal-, machine-, elektr. bouw	<p>111 - Paritair comité voor de metaal-, machine- en elektrische bouw</p> <p>209 - Paritair comité voor de bedienden der metaalfabrikatennijverheid</p>
Garagebedrijf	112 - Paritair comité voor het garagebedrijf
Glasbedrijf	115 - Paritair comité voor het glasbedrijf

ondernemingen met handels- en industriële finaliteit

<i>Benaming van de bedrijfstak</i>	<i>Benaming en nummers van de gegroepeerde paritaire comités</i>
Scheikundige nijverheid	116 - Paritair comité voor de scheikundige nijverheid 207 - Paritair comité voor de bedienden uit de scheikundige nijverheid
Petroleumnijverheid & handel	117 - Paritair comité voor de petroleumnijverheid en -handel 211 - Paritair comité voor de bedienden uit de petroleumnijverheid en -handel
Voedingsnijverheid	118 - Paritair comité voor de voedingsnijverheid 220 - Paritair comité voor de bedienden uit de voedingsnijverheid
Handel in voedingswaren	119 - Paritair comité voor de handel in voedingswaren 201 - Paritair comité voor de zelfstandige kleinhandel 202 - Paritair comité voor de bedienden uit de kleinhandel in voedingswaren
Textielnijverheid & breiwerk	120 - Paritair comité voor de textielnijverheid en het breiwerk 214 - Paritair comité voor de bedienden van de textielnijverheid en het breiwerk
Houtnijverheid en stoffering	125 - Paritair comité voor de houtnijverheid 126 - Paritair comité voor de stoffering en de houtbewerking
Huiden-, leer-, vervangprodukt.	128 - Paritair comité voor het huiden- en lederbedrijf en vervangingsprodukten 148 - Paritair comité voor het bont en kleinvel
Prod. papierpap, papier, karton	129 - Paritair comité voor de voortbrenging van papierpap, papier en karton 136 - Paritair comité voor de papier- en kartonbewerking 221 - Paritair comité voor de bedienden uit de papiernijverheid 222 - Paritair comité voor de bedienden van de papier- en kartonbewerking
Drukkerij, graf. kunst, dagblad	130 - Paritair comité voor de drukkerij-, grafische kunst- en dagbladbedrijven
Tabaksbedrijf	133 - Paritair comité voor het tabaksbedrijf
Vervoer - scheepvaart	139 - Paritair comité voor de binnenscheepvaart 140 - Paritair comité voor het vervoer 226 - Paritair comité voor de bedienden uit de internationale handel, het vervoer en de aanverwante bedrijfstakken

ondernemingen met handels- en industriële finaliteit

Landbouw	<p>132 - Paritair comité voor de ondernemingen van technische land- en tuinbouwwerken</p> <p>144 - Paritair comité voor de landbouw</p> <p>145 - Paritair comité voor het tuinbouwbedrijf</p> <p>146 - Paritair comité voor het bosbouwbedrijf</p>
Aanverwanten metaal mach. elekt.	149 - Paritair comité voor de sectoren die aan de metaal-, machine- en elektrische bouw verwant zijn
Aanvullende bedienden	<p>216 - Paritair comité voor de notarisbedienden</p> <p>217 - Paritair comité voor de casinobedienden</p> <p>218 - Aanvullend nationaal paritair comité voor bedienden</p> <p>219 - Paritair comité voor de diensten en organismen voor technische controles en gelijkvormigheidstoetsing</p> <p>224 - Paritair comité voor de bedienden van de non-ferro metalen</p> <p>227 - Paritair comité voor de audiovisuele sector</p> <p>313 - Paritair comité voor apotheken en tarificatiediensten</p> <p>314 - Paritair comité voor het kappersbedrijf en de schoonheidszorgen</p> <p>317 - Paritair comité voor de bewakings en/of toezichtsdiensten</p> <p>321 - Paritair comité voor de groothandelaars -verdelers in geneesmiddelen</p> <p>309 - Paritair comité voor de beursvennootschappen</p>
Haven	301 - Paritair comité voor het havenbedrijf
Hotelwezen	302 - Paritair comité voor het hotelbedrijf
Spektakel	<p>303 - Paritair comité voor het filmbedrijf</p> <p>304 - Paritair comité voor het vermakelijkheidsbedrijf</p>
Makelarij & verz. agenschap.	306 - Paritair comité voor het verzekeringswezen
Hypot. lening, sparen, kapital.	<p>307 - Paritair comité voor de makelarij en verzekeringsagenschappen</p> <p>308 - Paritair comité voor de maatschappijen voor hypothecaire leningen, sparen en kapitalisatie</p>
Banken	310 - Paritair comité voor de banken
Grote kleinhandelszaken	311 - Paritair comité voor de grote kleinhandelszaken
Grootwarenhuizen	312 - Paritair comité voor de warenhuizen
Handelsluchtvaart	315 - Paritair comité voor de handelsluchtvaart

ondernemingen met handels- en industriële finaliteit

Uitzendarbeid	322 - Paritair comité voor de uitzendarbeid en de erkende ondernemingen die buurtwerken of- diensten leveren
Openbare kredietinstellingen	325 - Paritair comité voor de openbare kredietinstellingen
Gas- en elektriciteitsbedrijf	326 - Paritair comité voor het gas- en elektriciteitsbedrijf
Tramwegen	328 - Paritair comité voor het stads- en streekvervoer
Toeristische attracties	333 - Paritair comité voor de toeristische attracties
Loterijen	334 - Paritair comité voor de openbare loterijen
Vrije beroepen	320 - Paritair comité voor de begrafenisondernemingen 336 - Paritair comité voor de vrije beroepen

ondernemingen zonder handels- en industriële finaliteit

<i>Benaming van de bedrijfstak</i>	<i>Benaming en nummers van de gegroepeerde paritaire comités</i>
Vrij onderwijs	152 - Paritair comité voor de gesubsidieerde inrichtingen van het vrij onderwijs 225 - Paritair comité voor de bedienden van de inrichtingen van het gesubsidieerd vrij onderwijs
Gezondheidszorg	330 - Paritair comité voor de gezondheidsinrichtingen en -diensten 331 - Paritair comité voor de Vlaamse welzijns- en gezondheidssector 332 - Paritair comité voor de Franstalige en Duitstalige welzijns- en gezondheidssector
Sociale gezondheidsdiensten	318 - Paritair comité voor de diensten voor gezins- en bejaardenhulp 319 - Paritair comité voor de opvoedings- en huisvestingsinrichtingen en -diensten 327 - Paritair comité voor de beschutte werkplaatsen en de sociale werkplaatsen
Socio-culturele sector	329 - Paritair comité voor de socio-culturele sector
Sociale organisaties	335 - Paritair comité voor de sociale organisaties
Non-profit sector	337 - Paritair comité voor de non-profitsector
Sociale huisvesting	339 - Paritair comité voor de erkende maatschappijen voor sociale huisvesting

Op vraag van de sociale partners werd een extra onderverdeling in 20 grote sectoren opgemaakt, wat een nieuwigheid is in vergelijking met vorige brochures. Deze sectoren en de paritaire comités die ze groeperen, zijn de volgende :

Sectoren	Paritaire comités	
Aanvullend	218	Aanvullend NPC voor de bedienden
	100	Aanvullend PC voor de werklieden
	200	Aanvullend PC voor de bedienden
Steenindustrie	101	Mijnen
	205	Bedienden van de steenkoolmijnen
	106	Het cementbedrijf
	113	Ceramiekbedrijf
	114	Steenbakkerij
	115	Glasbedrijf
	324	Diamantnijverheid en –handel
	102	Groefbedrijf
	203	Bedienden uit de hardsteengroeven
	204	Bedienden uit de porfiergroeven van het kanton Lessen, van Bierk-bij-Halle en van Quenast
124	Paritair comité voor het bouwbedrijf	
Basismetale	104	Ijzernijverheid
	210	Bedienden van de ijzernijverheid
	105	Non-ferro metalen
	224	Bedienden van de non-ferro metalen
Textiel	107	Meester-kleermakers, de klermaaksters en naaisters
	109	Het kleding- en confectiebedrijf
	215	Bedienden van het kleding- en confectiebedrijf
	110	De textielverzorging
	120	De textielnijverheid en het breiwerk
	214	Bedienden van de textielnijverheid en het breiwerk

	128	Het huiden- en lederbedrijf en vervangingsproducten
	148	Het bont en kleinvel
Metaalverwerkend	111	Metaal-, machine- en elektrische bouw
	209	Bedienden van de metaalfabrikatennijverheid
Metaalaanverwant	112	Het garagebedrijf
	147	De wapensmederij met de hand
	149	Sectors die aan de metaal-, machine- en elektrische bouw verwant zijn
(Petro)chemie	116	Scheikundige nijverheid
	207	Bedienden uit de scheikundige nijverheid
	117	Petroleumnijverheid en –handel
	211	Bedienden uit de petroleumnijverheid en –handel
	127	Handel in brandstoffen
Agro-voeding	118	Voedingsnijverheid
	220	Bedienden uit de voedingsnijverheid
	132	Ondernemingen van technische land- en tuinbouwerken
	133	Tabaksbedrijf
	143	Zeevisserij
	144	Landbouw
	145	Tuinbouwbedrijf
	146	bosbouwbedrijf
Distributie	119	Handel in voedingswaren
	202	De bedienden uit de kleinhandel in voedingswaren
	201	De zelfstandige kleinhandel
	311	De grote kleinhandelszaken
	312	De warenhuizen
	313	De apotheken en tarificatiediensten
	314	Het kappersbedrijf en de schoonheidszorgen
	321	De groothandelaars-verdelers in

		geneesmiddelen
Diensten aan ondernemingen en particulieren	121	Schoonmaak
	219	Erkende controleorganismen
	317	Bewakings- en/of toezichtsdiensten
	322	Erkende ondernemingen die buurtwerken of –diensten leveren
	336	Vrije beroepen
	216	Notarisbedienden
Papier en hout	125	Houtnijverheid
	126	Stoffering en de houtbewerking
	129	De voortbrenging van papierpap, papier en karton
	221	Bedienden uit de papiernijverheid
	136	Papier- en kartonbewerking
	222	Bedienden van de papier- en kartonbewerking
	142	Ondernemingen waar teruggewonnen grondstoffen opnieuw ter waarde worden gebracht
(Grafische) media	130	Het drukkerij-, grafische kunst- en dagbladbedrijf
	227	De audiovisuele sector
Transport	139	de binnenscheepvaart
	140	Het vervoer en de logistiek
	226	De bedienden uit de internationale handel, het vervoer en de logistiek
	301	Het havenbedrijf
	315	De handelsluchtvaart
	316	De koopvaardij
Onderwijs	152	De gesubsidieerde inrichtingen van het vrij onderwijs
	225	De bedienden van de inrichtingen van het gesubsidieerd vrij onderwijs
Horeca (en vrije tijd)	217	De casinobedienden

	223	Sport
	302	Het hotelbedrijf
	303	Filmbedrijf
	304	Het vermakelijkheidsbedrijf
	333	Toeristische attracties
Gezondheidszorg	330	Gezondheidsinrichtingen en –diensten
	331	De Vlaamse welzijns- en gezondheidssector
	332	De Franstalige en Duitstalige welzijns- en gezondheidssector
Financiële sector	306	Het verzekeringswezen
	307	De makelarij en verzekeringsagentschappen
	308	De maatschappijen voor hypothecaire leningen, sparen en kapitalisatie
	309	De beursvennootschappen
	310	Banken
	325	Openbare kredietinstellingen
Medisch-pedagogisch & thuishulp	318	De diensten voor gezins- en bejaardenhulp
	319	De opvoedings- en huisvestingsinrichtingen en -diensten
	327	De beschutte werkplaatsen en de sociale werkplaatsen
Nutsbedrijven	326	Het gas- en elektriciteitsbedrijf
	328	Stads- en streekvervoer
	334	De openbare loterijen
Sociale organisaties	329	Socio-culturele sector
	337	Non-profitsector
	335	Sociale organisaties
	339	De erkende maatschappijen voor sociale huisvesting

6° Tabellen per gewest

Deze tabellen bevatten voor de ondernemingen met handels- en industriële finaliteit en zonder handels- en industriële finaliteit en ook voor de totaliteit resultaten per gewest, per provincie en per arrondissement.

7° Vergelijkende tabellen

Deze tabellen vergelijken, voor de ondernemingen met handels- en industriële finaliteit en zonder handels- en industriële finaliteit, de globale kiescijfers en de percentages per werknemerscategorie behaald in 2008 en 2012.

8° Methodologische opmerkingen:

Ondernemingsraden in ondernemingen die gemiddeld tussen 50 en 99 werknemers tewerkstellen

Een raad moet worden opgericht in de ondernemingen die gewoonlijk gemiddeld ten minste 100 werknemers tewerkstellen. Deze raad moet worden hernieuwd wanneer de onderneming nog gewoonlijk gemiddeld tussen 50 en 99 werknemers telt. In dat geval moet men evenwel niet overgaan tot de verkiezing van de werknemersvertegenwoordigers van de raad. Hun mandaat wordt uitgeoefend door de verkozen personeelsafgevaardigden in het comité.

De behandeling van de gegevens van deze ondernemingsraden in de brochure resultaten van de sociale verkiezingen is door de jaren heen niet dezelfde geweest:

Vóór 2008

In de tabellen met de resultaten van de ondernemingsraden, werden de resultaten van de raden die tussen 50 en 99 werknemers tellen, verrekend op basis van het al of niet invullen van een aparte fiche voor de ondernemingsraad door de contactpersonen in de ondernemingen. Deze aanpak liet echter niet toe om de ondernemingsraden die werden opgericht met de verkozenen van het comité te onderscheiden van de ondernemingsraden waarvoor er effectief een aparte procedure werd opgestart.

2008

In 2008 dienden de contactpersonen in de ondernemingen op de fiche comité op de webapplicatie desgevallend aanduiden dat: *“er geen verkiezingen hebben plaatsgevonden voor de ondernemingsraad omdat de onderneming gedaald is onder de drempel van 100 werknemers, maar de mandaten voor de ondernemingsraad uitgeoefend worden door de voor het comité verkozen afgevaardigden”*. Op die manier konden de ondernemingen die tussen de 50 en 99 werknemers tewerkstellen en waar een ondernemingsraad moest opgericht worden met de verkozenen van het comité duidelijk onderscheiden worden.

Ten gevolge een beslissing genomen door de Minister van Werk, om vanaf 2008 deze cijfers op een systematische wijze mee te tellen, werden in 2008 bepaalde gegevens (het aantal zetels en ook enkele pre-electurale statistische gegevens, met name, het aantal betrokken ondernemingen, het aantal betrokken werknemers en het aantal te begeven mandaten) van deze ondernemingsraden (50-99) op systematische wijze meegeteld bij de algemene cijfers betreffende de ondernemingsraden.

2012

Ook in 2012 dienden de contactpersonen in de ondernemingen op de fiche comité op de webapplicatie aanduiden dat er geen verkiezingen plaatsgevonden hadden voor de ondernemingsraad omdat de onderneming gedaald was onder de drempel van 100 werknemers, maar dat de mandaten voor de ondernemingsraad uitgeoefend worden door de voor het comité verkozen afgevaardigden. Maar in de tabellen met de resultaten van de ondernemingsraden worden voor de resultaten van de sociale verkiezingen 2012 de zetels en andere gegevens van de ondernemingsraden in ondernemingen die gemiddeld tussen 50 en 99 werknemers tewerkstellen niet meegeteld.

De resultaten van deze ondernemingsraden in ondernemingen die gemiddeld tussen de 50 en 99 werknemers tewerkstellen zullen in aparte tabellen achteraan deze brochure voorgesteld worden.

De beslissing om in 2012 deze cijfers niet mee te tellen bij de algemene resultaten van de ondernemingsraden, maar de resultaten in aparte tabellen voor te stellen, werd genomen door de Minister van Werk. Het ACV, lid van het begeleidingscomité sociale verkiezingen, tekent bij deze beslissing voorbehoud aan.

Cijfers

Het betreft in totaal 454 ondernemingen en heeft betrekking op 37.495 werknemers en 1420 verkozenen.

Stopzettingen

1) Als er geen enkele kandidatenlijst wordt ingediend binnen de wettelijke termijn kan de werkgever de procedure stopzetten. Er zijn geen kandidaten om de mandaten op te vullen, er kunnen geen verkiezingen plaatsvinden en het comité of de ondernemingsraad kan niet worden opgericht.

Van de 6812 procedures opgestart voor de oprichting van een comité werden er 1280 stopgezet omdat geen enkele kandidatenlijst werd ingediend.

Van de 3592 procedures opgestart voor de oprichting van een ondernemingsraad werden er 480 stopgezet omdat geen enkele kandidatenlijst werd ingediend.

2) De kiesprocedure wordt ook gedeeltelijk stopgezet voor één of meerdere werknemerscategorieën wanneer geen enkele kandidatenlijst werd ingediend voor deze werknemerscategorieën. De kiesprocedure wordt voortgezet voor de andere werknemerscategorieën waarvoor één of meerdere lijsten neergelegd werden.

3) De kiesprocedure kan ook gedeeltelijk worden stopgezet voor één of meerdere werknemerscategorieën wanneer voor de betrokken personeelscategorie slechts één kandidatenlijst werd ingediend door één enkele representatieve werknemersorganisatie of één enkele representatieve organisatie van kaderleden of één enkele groep van kaderleden, en wanneer het aantal kandidaten voorgedragen op deze lijst lager is dan of gelijk is aan het aantal toe te kennen gewone mandaten.

Verbetering statistische gegevens

De resultaten die door de ondernemingen werden vrijgegeven, zijn – met behulp van de sociale partners – door de diensten van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg gecontroleerd en indien nodig verbeterd op basis van het officiële proces-verbaal opgesteld en goedgekeurd in de ondernemingen. De databank werd in oktober door de sociale partners definitief gevalideerd. Het zijn die resultaten van de gevalideerde databank die het voorwerp uitmaken van een gedetailleerde voorstelling in deze brochure.